

Алексєєва І. А., викладач

Харківська державна академія фізичної культури

ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ ДИСТАНЦІЙНОГО КУРСУ «СПОРТИВНА МЕТРОЛОГІЯ» ПРИ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Анотація. В статті розглянуто основні елементи дистанційного курсу «Спортивна метрологія» при підготовці фахівців з фізичної культури і спорту. Розкрито форми завдань, типи тестів та критерії оцінювання знань студентів.

Ключові слова: дистанційне навчання, студент, курс, завдання, оцінка.

Постановка проблеми. Інформатизація освіти в Україні – один з найважливіших механізмів модернізації освітньої системи. Так, за Національною програмою «Освіта» (Україна ХХІ сторіччя) передбачено забезпечення розвитку освіти на основі нових прогресивних концепцій, запровадження у навчально-виховний процес новітніх педагогічних технологій та науково-методичних досягнень, створення нової системи інформаційного забезпечення дистанційних технологій у практиці навчального процесу вищої школи.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. На сьогодні існують різні погляди на дистанційне навчання (ДН) – від його абсолютизації як нової універсальної форми освіти, що здатна прийти на зміну традиційній, до зведення до набору засобів і методів передачі навчальної інформації .

Так у «Положенні про дистанційне навчання» Міністерства освіти і науки України №40 від 21.01.2004р. у пункті 1.3 визначено, що «дистанційне навчання – це індивідуалізований процес передавання і засвоєння знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчання у спеціалізованому середовищі, яке створене на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій» [4].

Є. Полат визначає ДН як форму навчання, при якій взаємодія викладача та студента між собою відбувається на відстані та відображає усі притаманні навчальному процесу компоненти (цілі, зміст, методи, організаційні форми, засоби навчання), що реалізуються специфічними засобами інтернет-технологій або іншими засобами, які передбачають інтерактивність [5, с. 9].

У своїх дослідженнях Н. Думанський розглядає дистанційну освіту (ДО) як сучасну технологію навчання, яка різко розвивається в останній час завдяки досягненням інформаційних технологій і комп'ютерної техніки.

На думку автора ДН – це навчання, при якому надання учню істотної частини навчального матеріалу і більша частина взаємодії з викладачем здійснюється з використанням сучасних інформаційних технологій: супутникових зв'язків, комп'ютерних телекомунікацій, національного і кабельного телебачення, мультимедіа, навчальних систем [3, с.119; 7, с. 97].

В. Биков дає таке визначення: «дистанційне навчання – форма організації і реалізації навчально-виховного процесу, за якою його учасники (об'єкт і суб'єкт навчання) здійснюють навчальну взаємодію принципово і переважно екстериторіально (тобто, на відстані, яка не дозволяє і не передбачає безпосередню навчальну взаємодію учасників віч-на-віч, інакше, коли учасники територіально знаходяться поза меж можливої безпосередньої навчальної взаємодії і коли у процесі навчання їх особиста присутність у певних навчальних приміщеннях навчального закладу не є обов'язковою)» [1, с. 23].

Таким чином можна зробити висновок, що ДН є універсальною формою навчання, яке поєднує традиційні педагогічні, нові інформаційні та телекомунікаційні технології, технічні засоби, що створюють умови для вибору слухачами різних навчальних курсів, кожен з яких за змістом навчання і за його результатами відповідає чинним стандартам освіти, але відрізняється від інших формою подання навчального матеріалу, видами контролю, темпом навчання тощо [6, с. 303].

Зв'язок з науковими темами та напрямками. Робота виконана по плану НДР Харківської державної академії фізичної культури.

Мета та завдання дослідження. Дослідження проводилось з метою розкриття основних елементів дистанційного курсу «Спортивна метрологія» при підготовці фахівців з фізичної культури і спорту.

Матеріали та методи дослідження. Аналіз наукової та науково-методичної літератури.

Результати дослідження та їх обговорення. Елемент курсу «Завдання» забезпечує зворотний зв'язок між викладачем і студентом. Викладач на свій розсуд пропонує студентові виконати завдання в одній з можливих форм [2, с.72]:

- відповідь – у вигляді декількох файлів: по закінченні виконання практичного завдання на персональному комп'ютері студент має можливість відправити на сервер свої робочі файли, після чого викладач перевіряє роботу.

- відповідь – у вигляді тексту: студент у вигляді письмового Есе відповідає на те або інше питання. Есе кожного студента також перевіряється викладачем.

- відповідь – у вигляді файлу: на відміну від першого варіанта елемента «Завдання», студент має право надіслати на сервер тільки один робочий файл. Після чого, наступний файл перезапише попередній.

- відповідь – поза сайтом: викладач має можливість контролювати роботу студента в будь-якому виді (відправлення файлів електронною поштою, очні консультації та ін.), за винятком внутрішніх можливостей системи Moodle.

Елемент курсу «Завдання» використовується для виконання практичних завдань зі спортивної метрології.

Елемент курсу «Тестування». Тестування є на сьогоднішній день найбільш об'єктивним методом оцінки знань студентів. Система Moodle надає можливості організації тестів у різних модифікаціях. Однак, Тест як окремий елемент навчального курсу є кінцевим результатом і реалізується за допомогою раніше підготовленої бази тестових завдань (питань).

Типи питань. Для створення курсу «Спортивна метрологія» були використані наступні типи питань: 1. *Коротка відповідь*. Для використання даного типу питання система пропонує студентові самостійно ввести числовий варіант відповіді або декілька слів. Відповіді оцінюються шляхом порівняння з різними зразками відповідей, раніше введеним викладачем. 2. *Питання в закритій формі (множинний вибір)*. Під час використання даного типу питання (в якому може міститися зображення) студентові пропонуються підготовлені варіанти відповіді, з яких він вибирає один або кілька правильних. Множинний вибір буває двох типів: з однією правильною відповіддю або з декількома правильними відповідями. 3. *На відповідність*. За вивчення матеріалу щодо використання питання на відповідність студентові пропонується встановити відповідність описів відображуваним фактам.

Метод оцінювання – цей параметр використовується для налаштування підсумкового оцінювання результатів тестування, якщо студент може виконувати його багато разів. При цьому можна обрати такі критерії для підсумкової оцінки за тестування: краща оцінка, середня оцінка, перша спроба (оцінка, отримана при виконанні першої спроби); остання спроба (оцінка, отримана при виконанні останньої спроби);

Нараховувати штрафи – якщо тест знаходиться у адаптивному (навчальному) режимі, то можна встановити нарахування штрафних балів за кожну неправильну відповідь. Штрафні бали будуть відніматися від балів правильної відповіді. Розмір штрафу встановлюється індивідуально для кожного тестового завдання.

Висновки. Розроблений курс ДН «Спортивна метрологія» надає можливість організувати повноцінний навчальний процес майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту, включаючи засоби навчання, систему контролю й оцінювання навчальної діяльності студентів, а також інші необхідні складові системи електронного навчання, сприяє індивідуалізації навчання та стимулює до самоосвіти.

Перспективи подальших досліджень. В подальшому планується доповнити курс дистанційного навчання завданнями з урахуванням спеціалізації студентів.

Список використаної літератури.

1. Биков В. Ю. Технологія створення дистанційного курсу: навч. посіб. / В. Ю. Биков, В. М. Кухаренко, Н. Г. Сиротенко, О. В. Рибалко, Ю. М. Богачков. – К.: Міленіум, 2008. – 324 с.

2. Бойченко Н. В. Розробка дистанційного курсу «Спортивна метрологія» для організації індивідуальної роботи студентів спеціалізації «Фізичне виховання та спорт» / Н. В. Бойченко, І. А. Алексеева, Я. В. Алексєнко // Єдиноборства № 2. Научный журнал // материалы XII международной научной конференции «Проблемы и перспективы развития спортивных игр и единоборств в высших учебных заведениях». – Харьков : ХГАФК, 2016. — С. 70-73.

3. Думанський Н. О. Класи сучасних технологій дистанційної освіти / Н. О. Думанський // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2008. – № 26 (610). – С.119-125.

4. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0464-04> (1.04.13).

5. Полат Е. С. Педагогические технологии дистанционного обучения / Е. С. Полат. – СПб.: 2008. – 115 с.

6. Hurd Stella. Towards a better understanding of the dynamic role of the distance language learner: learner perceptions of personality, motivation, roles, and approaches. *Distance Education*, 27(3) pp. 303–329.

7. White C. (2009). Towards a learner-based theory of distance language learning: The concept of the learner-context interface. In P. Hubbard (Ed.) *Computer Assisted Language Learning: Critical Concepts in Linguistics. Volume IV: Present Trends and Future Directions in CALL*. London: Routledge. pp. 97–112.